UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Decimussextus: q[uod] ecclesia errare non potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

imperiū ibi ſatis.⁊ in alia clemē.de re iudi.paſtoralis.Et
quia vacante imperio ſuccedit eccleſia.ex̄ de fo.cōpe.licz.
⁊ de elec.quū inter vniuerſales. ¶ Item tenet Oſtien.ꝙ
quū dn̄s dixit petro: Tibi dabo claues regni celorū.nō di
xit clauē:ſed claues/ſcilz duas.vnā qua claudat ⁊ aperiat
et liget et abſoluat quoad ſpiritualia. aliā q̄ vtat̄ quoad
temporalia.xl.diſti.c.j.xxj.di.§.j.per.c.venerabilē.§. ratio⸗
nibus.facit opti.argu.xcvj.di.cōſtantinus. que palea eſt:
ſed eccleſia habet pro grano. Quū em̄ vnū corpus ſum⁹
in chriſto: ⁊ vnus ſpūs: ⁊ vna ſpes vocatiōis noſtre: vnus
dn̄s ⁊ vna fides: vnum baptiſma: vnus deus.ad Eph.iiij.
ex̄ de ſumma trini.c.j.§.ad hunc.⁊ in clemen.de excel.p̄la.
frequens.§.verū.⁊ de ſentē.excō.frequētar.§.j.in clemen.
pro monſtro eſſet ꝙ duo capita haberemus: vt.s̄.in prohe
mio.in fi.dictū eſt.ex̄ de offi.ordi.qm̄.Hanc veritatem te⸗
nuit Oſtien.vt no.in ſumma que dicit̄ copioſa.ex̄ qui filij
ſint legi.§.qualiter ⁊ a quo. ¶ Itē notat Innoc̄.ex̄ de iu⸗
reiur̄.ego.ſup verbo papatū.i.principatū tam in ſpūalib⁹
quā in tēporalibus. ¶ B Item Matth.vlti.dicit chri⸗
ſtus: Data eſt mihi oīs poteſtas in celo ⁊ in terra. ſed pa⸗
pa ex̄ ſi veri dei vicarius ſit in terris.vt ex̄ de trāſla.quāto.
nō tamē habet vicariā/niſi ſicut dei hominis.nā inquan⸗
tū chriſtus deus eſt: ſemp etiā in terra eſt: quia deus om̄ia
implet.Hiere.xxiij.Celum ⁊ terrā ego impleo.nec vica⸗
rio opus eſſet: ſed inquantū verus homo eſt/aſcenſurus
ad patrē: ne gregem ſuū abſqz paſtore dimitteret: curam
eius petro ⁊ ſuis ſucceſſoribus dereliquit.ex̄ lib.vj.de ho
mici.pro humani.j.rn̄ſo.in v̄bis aūt p̄dictis: Data eſt ⁊c̄.
ſicut verus homo loquit̄ filius dei: q: ſicut deus ſemper
eandē poteſtatē habuit quā pater.vnde athanaſi⁹: Om
nipotens pater/omnipotens filius ⁊c̄.ex̄ de ſum.trini.c.j.
rn̄ſo.j.Itē dicit/omnis/ergo nihil excipit.j.Cor.xv.Heb.
ij.xix. diſt.ſi romanorū.cū ſi. Itē/in terra.ergo vicarius ei⁹
in terris omnis papa habet omnē poteſtatē in terra quā
habuit chriſtus: nedū ſicut verus deus/ſed ſicut ver⁹ ho⸗
mo.ꝑ hoc facit qđ Zacharias ait de chriſto.c.ix. poteſtas
eius a mari vſqz ad mare.et Pſ̄.lxxj. et dominabit̄ a ma⸗
ri vſqz ad mare. vnde ⁊ Eccleſiaſticus loquēs de poteſta⸗
te papali. ait Eccli.xvij.Dedit illi deus poteſtatem eorū q̄
ſunt ſuper terrā.papa em̄ ſucceſſor eſt in hoc ade p̄mi ho⸗
minis.antonomatice em̄ ⁊ typice formauit deus fili⁹ ad
imaginē ſuā ⁊ ſimilitudinē papam vicariū ſuum.Gen̄.j.
Vere em̄ papa repſentat chriſtū in terris: vt qui videt eū
oculo contemplatiuo ⁊ fideli: videat ⁊ chriſtū. vnde ⁊ ꝓ⸗
pterea dixit petro: Matth.xvj. Tu es petrus/dict⁹ a me
petra ⁊c̄.xxj.diſti.in nouo.⁊.xix.di.ita dn̄s.ibi: Hunc enim
in cōſortiū indiuidue vnitatis aſſumptū/id qđ ipſe erat:
id eſt ab eo qđ ipe erat ſcz petra (voluit em̄ vocari petrū)
dn̄s voluit nominari.ad idē.ex̄ de elec.fundamēta.j.rn̄ſo.
lib.vj.vnde ſm hoc papa nō eſt homo ſimpliciter/ſed de⁹
id eſt vicarius dei: vt.c.c.fundamēta.§.ne aūt.v̄.ipſaqz ro
mani pontificis vicarij dei.⁊.c.vbi periculū.e.c.lib.vj.§.ce
terū.⁊ ex̄ vt eccleſia.benefi. vt noſtrū.⁊ de tranſla. quāto.
cum ſi. Itē chriſtus etiam inquantū homo rex fuit. ſic em̄
de eo dictū eſt Zach.ix.Ecce rex tu⁹.⁊ Matth.xxj.⁊.xxvij
⁊ Luc̄.xxiiij.et eius titulus poſitus per pilatū: Jeſus/Na
zarenus rex iudeorū. Joan.xix. Pſ̄.lxxj. Deus iudiciū tuū
regi da.⁊ Luc̄.j. Et regnabit in domo iacob.Dan̄.ij.ad fi.
ibi: In diebus autē ⁊c̄.et.j.Suſcitabit deus regnum celi.
Sed iſtius regni vniuerſalis imperator vicarius chriſti
nō eſt: quia nō ſunt duo vicarij/vt ſuperius eſt probatū:
ergo papa vicarius eſt: quia alius vicari⁹ nō eſt. ⁊ regnū
mundi ſine vicario dei non eſt.Hanc autem veritatem ꝙ
vtramqz poteſtatem papa habeat: licet executionem gla
dij temporalis alteri committere teneatur: prout com⸗
muniter tenetur ad glo.ordina.ex̄ qui filij ſint legiti.cau
ſamqz.ij.⁊ ex̄ de iudi.nouit.Hic iunge que dixi infra in ar
ti.xxxvij.⁊.xl.⁊.lx.v̄.expono extrauagātem bonifacij: vnā
ſanctam.

Papa ē vicarius chriſti in quātum homo.

Papa nō ſoluz chriſti: ſz ⁊ dei vicarius.

¶ Articulus Decimuſquartus A

Quartuſdecim⁹ arti.

Item alius arti. cum primis eſt. Quod omnis
creatura per eū valeat iudicari: ⁊ ipſe a nul
la in terris: etiam vniuerſali concilio: vt no.
ij.q.v.mandaſtis.⁊ de hoc.s̄.iij.⁊.iiij.ar. hoc probatur.ix.
q.iij.per.c.nemo.c.aliorum.c.facta.c.cuncta.xvij.di.§.hinc
etiā.xxj.diſt. ſubmittitur.cum duobus.c.ſeq.

¶ Articulus Decimuſquintus A

Quintuſdecim⁹ arti.

Et ꝙ nullus in terris a ſuo iudicio ⁊ ſenten
tia ex certa ſcientia lata: niſi ad deū valeat
appellare.ix.q.iij.ipſi ſunt canones.⁊.c. cun
cta.⁊ no.ij.q.vj.in ſumma.ad fi. quia de minori ad maio⸗
rem appellatur.ij.q.vj.anteriorum.⁊.C.de ap.p̄cipimus.
Sed papa ſuperiorē nō habet niſi deum.ix.q.iij.aliorum.
ex̄ de elec.licet.in fi. Crederē tn̄ ꝙ a papa male informa⸗
to poſſet appellari ad eum bene informandū.ad hoc op.
ar.immo expreſſum.xxxv.q.ix.ſententiā.cū duobus.c.pre.
ex̄ de reſti.in integrū.quum ex literis.§.nos igitur. Quū
em̄ papa vt homo peccare poſſit ⁊ decipi.ex̄ de ſenten.ex⸗
com.a nobis.ij.de peni.diſtin.ij.ſi em̄ inquit.nec papā de⸗
bet pudere ſuum errorē corrigere qui poſitus eſt errores
corrigere aliorum: ne vnde iura naſcunt̄/naſcantur iniu⸗
rie.xj.q.j.peruenit.C.vnde vi.meminerit.ij.q.vij.nos ſi.et
ex̄ de accuſa.inqui.⁊ denū.qualiter.j.⁊ faciunt que no.ibi
in glo.no. Pro hoc facit quod legitur de magno Alexan
dro monarcha orientis/ꝙ ſemel condemnauit ad mortē
ſuum quendā militem furore repletus: a qua ſentētia ap
pellauit miles ad imperatorē. Cui alexander: numquid
ego imperator nō ſuz: Cui miles: Nō: quia imperator nō
furit.ꝓpter quod alexander imperator ſententiā reuoca⸗
uit contra eū latā dicēs: verū dicis.facit op.xj.q.iij.quum
apud theſſalonicam.

Appellare licet ad papā meli⁹ informandum.

¶ Articulus Decimuſſextus A

Sextuſdecimus Ar.

Et ꝙ eccleſia vniuerſalis errare nō poteſt:
niſi in membris corruptis.xxiiij.q.j.a recta.
vbi de hoc.c.in ſede.c.hec eſt.⁊.xix.di. ita do,
minus.⁊ in glo.j.vitia.vbi de hoc.⁊.xxj.diſtin.q̄uis. quia
pro fide eius chriſtus orat: qui eſt eius caput. Luce.xxij.
xxj.diſti.§.j.prope ſi.pater ſemper audit ⁊ exaudit orantē
filiū. Joan.xj.ibi/vltra medium: Pater gratias ago tibi:
qm̄ audiſti me.ego aūt ſciebā ꝙ ſemper me audis.

¶ Articulus Decimuſſeptimus A

Decimuſſeptim⁹ arti.

Et ꝙ plus poteſt papa ſolus in ijs que non
ſunt contra articulos fidei ⁊ adiacentia eis
⁊ ſacramenta: quā tota alia eccleſia catholi
ca/⁊ cōcilia.de hoc no.ix.q.iij.nemo.in glo.ar.⁊.xv.diſtin.
ſicut.in glo.videt̄.quia om̄is iuriſdictio ab eo: ipe aūt im
mediate ipſam a deo recipit.xxj.di.q̄uis.xxij. diſti.oēs.ex̄
de elec.ſignificaſti.de hoc etiā ſupra tactū eſt in.vj.ar.

¶ Articulus Decimuſoctauus A

Decimuſoctauus ar.

Et ꝙ papa non intruſus a deo recipit pote
ſtate poſt electionē ſuā: nō a cōcilijs vel ele⸗
ctoribus: licet ſibi ius in papatu ex electiōe
canonica acquiratur.vt.s̄.ar.ij.dictū eſt.⁊ ex̄ de elec.licet.
ibi: Ille abſqz vlla exceptiōe ab vniuerſali eccleſia roma.
pon.habeat̄ ⁊c̄.⁊ facit quod no.in.c.illo/licet.in vlti.glo,
de hoc infra.ar.xxxij.

Papa ri te elect⁹ recipit poteſtatē a deo.

¶ Articulus Decimuſnon⁹ A

Decimuſnonus arti.

Et ꝙ romana eccleſia nō pōt eſſe nulla/nec
diuiſa.vt.xxiiij.q.j.pudēda.q: impoſſibile eſt
ꝙ fides petri deficiat vſqz ad diē iudicij: pro

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN